

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vrăea nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitu@avp.ro

Domnului Dr. Dumitrescu Claudiu
Manager al Spitalului Județean de Urgență Târgoviște
Municipiul Târgoviște,
Strada Tudor Vladimirescu, nr. 48
Județul Dâmbovița

RECOMANDARE
Nr. 2 din 7 JAN 2021

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în data de 23 noiembrie 2020 ca urmare a publicării în mass-media a unui articol intitulat „*Uite cum se poate muri la Spitalul Județean! O înregistrare cu un strigăt de ajutor care îți face părul măciucă*”, care prezintă situația dramatică a unui pacient, din comuna Ionești, internat de trei zile la Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, bolnav de coronavirus, care și-a sunat disperat familia, spunând că nu poate să respire și că a fost pur și simplu abandonat de cadrele medicale care ar fi trebuit să-l îngrijească. Bărbatul ar fi primit oxigenul necesar după intervenția disperată a familiei bărbatului, care a amenințat cu mediatizarea cazului.

În articolul publicat ulterior, în data de 23 noiembrie 2020, pe site-ul www.adevarul.ro, intitulat „*Muncitorii specializați în mentenanță fug de secțiile COVID de teama infectării*” potrivit presei, „*conducerea Spitalului Județean de Urgență Târgoviște se plânge că nu mai are cu cine să facă mentenanța utilităților necesare asigurării actului medical, inclusiv a instalațiilor de oxigen, atât de importante pentru pacienții COVID-19 în stare gravă, pentru că muncitorii nu mai vin la treabă atunci când aud despre ce este vorba*”, „*de la declanșarea pandemiei și până acum, consumul de oxigen la nivelul Spitalului Județean de Urgență Târgoviște a crescut de trei ori față de anul trecut, motiv pentru care instalațiile trebuie verificate mult mai des*”.

Pentru clarificarea ambelor situații relatate de presă, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unor demersuri scrise la Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița și la Consiliul Județean Dâmbovița, demersurile fiind realizate de către Biroul teritorial Ploiești al instituției Avocatul Poporului.

În urma demersurilor efectuate la instituțiile anterior menționate, din informațiile și documentele puse la dispoziție, se desprind următoarele aspecte:

Spitalul Județean de Urgență Târgoviște s-a implicat în soluționarea aspectelor care fac obiectul sesizării din oficiu a instituției Avocatul Poporului și ne-a transmis informații și documente relevante pentru cazul pacientului și realizarea mentenanței utilităților necesare asigurării actului medical, inclusiv a instalațiilor de oxigen.

Ulterior sesizării instituției Avocatul Poporului, întrucât nu cunoștea situația semnalată, Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița a dispus efectuarea unor verificări la Spitalul Județean de Urgență Târgoviște.

Consiliul Județean Dâmbovița a transmis solicitarea instituției noastre spre soluționare, Spitalului Județean de Urgență Târgoviște.

1. Referitor la dificultățile întâmpinate de administrația unității sanitare în contractarea serviciilor de mentenanță a instalațiilor în secțiile dedicate îngrijirii pacienților confirmați pozitivi (conform informațiilor apărute în presă), în urma verificărilor efectuate, acest aspect nu s-a confirmat.

2. Referitor la cazul pacientului, din coroborarea informațiilor primite din partea Spitalului Județean de Urgență Târgoviște și Direcției de Sănătate Publică Dâmbovița, acesta a fost identificat în persoana numitului _____ care potrivit fișei de prezentare U.P.U., a fost adus cu ambulanța în data de 18 noiembrie 2020, preluarea cazului fiind realizată la ora 9.32, primul consult fiind efectuat la ora 09.52. Starea pacientului a fost catalogată ca fiind critică, iar simptomatologia prezentată (_____) a impus urmarea procedurii specifice pentru un caz suspect Sars-Cov2. Investigațiile paraclinice au evidențiat modificări ale constantelor biologice, precum și ale aspectului pulmonar, iar buletinul de analiză a confirmat infectarea cu virusul Sars-Cov2, motiv pentru care pacientul a fost transferat la Secția Pneumologie.

Din examinarea foii de observație clinice generale a pacientului, Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița a reținut faptul că la internare pacientul avea diagnostic _____, cu multe comorbidități, era sub tratament specific afecțiunilor, inclusiv oxigenoterapie, în conformitate cu protocolul stabilit prin Ordinul ministrului sănătății nr. 487/2020, a fost testat și i s-a administrat antibioticul prescris.

Din data de 19 noiembrie 2020 și până în data de 21 noiembrie 2020, în evoluția stării de sănătate a pacientului apar modificări ale saturației de oxigen, pacientul fiind necooperant, refuzând să utilizeze masca de oxigen permanent. Pe fondul unei dispnee intense și a scăderii saturației de oxigen, pacientul este transferat la compartimentul Terapie Intensivă unde, ca urmare a deteriorării stării de sănătate, pacientul a decedat în data de 23 noiembrie 2020.

Informațiile transmise de către Spitalul Județean de Urgență Târgoviște referitoare la situația medicală a pacientului și evoluția stării sale de sănătate de la internare până la data decesului sunt similare celor reținute de către Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița.

Potrivit Direcției de Sănătate Publică Dâmbovița, la nivelul Unității de Primire Urgențe a fost respectată parțial procedura de gestionare a cazului din punct de vedere al timpului de preluare, acesta fiind depășit cu 5 minute, motivat de contextul epidemiologic actual, precum și de gradul ridicat de adresabilitate și a fost respectată procedura de gestionare a cazului din punct de vedere al modului de intervenție.

Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița a precizat faptul că, Secția de Pneumologie funcționează cu 47 de paturi, din care 12 paturi pentru suspecți și 36 de paturi pentru confirmați, într-un pavilion separat, pe 2 etaje, în 9 saloane și 8 rezerve cu grup sanitar propriu. La data incidentului erau ocupate 41 de paturi, cu grad de ocupare de 85,42%.

Din verificările efectuate de către Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, la momentul incidentului, secția Pneumologie era deservită de 6 medici și 18 asistenți medicali, ulterior datei de 20 noiembrie 2020 fiind delegate încă 6 asistente, cu respectarea prevederilor Ordinului ministrului sănătății nr. 1224/2010 privind aprobarea normativelor de personal pentru asistența medicală spitalicească. Din data de 3 decembrie 2020, încă 2 medici au fost delegați să lucreze în secția Pneumologie, astfel că numărul lor este de 8 (la data de 15 decembrie 2020).

Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița a reținut faptul că, potrivit graficului de lucru pentru luna noiembrie 2020, la ora/data incidentului lucrau 3 asistenți medicali, 2 pentru pacienții confirmați pozitivi și 1 asistent medical pentru pacienții suspecti, cu respectarea prevederilor Ordinului ministrului sănătății nr. 1224/2010.

Din programul de lucru asistenți medicali la secția Pneumologie, **Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița a reținut faptul că sunt intervale de timp în care pacienții suspecti și/sau confirmați pozitiv cu Sars-Cov2 nu sunt supravegheați direct de asistenți medicali.**

De asemenea, din Nota de relații a medicului de gardă la data incidentului, Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița a reținut că, atât cu ocazia vizitei efectuată în cursul dimineții, cât și la contravizita efectuată în cursul după amiezii, pacientul a fost găsit fără masca de oxigen, deși i s-a explicat importanța acceptării acesteia, motiv pentru care saturația de oxigen a fost de 65%, respectiv 87%.

Totodată, din Nota de relații a asistentei medicale de serviciu la ora/data incidentului a reieșit faptul că aceasta a monitorizat saturația de oxigen a pacientului la ora 19.50 (87%), dar că pacientul a declarat că a stat fără masca de oxigen aproximativ 90 de minute. A solicitat medicul de gardă, dar pacientul a continuat să fie necooperant, atât în prezența acestuia, cât și în cursul nopții când a stat fără mască de oxigen de nenumărate ori.

Conform Notei de relații a serviciului tehnic, la data de 20 noiembrie 2020, Spitalul Județean de Urgență Târgoviște avea în stoc 92 de butelii oxigen comprimat, ca soluții pentru saloanele nedotate cu prize de oxigen, existând documente doveditoare în acest sens.

În ceea ce privește **îngrijirea pacienților infectați cu virusul SARS-Cov2**, Spitalul Județean de Urgență Târgoviște a precizat faptul că aceasta este dificil de realizat, având în vedere condițiile în care se realizează, în sensul că, **pentru același număr de pacienți, numărul personalului mediu sanitar (asistenți), auxiliar (infermiere, îngrijitoare, etc.) trebuie să fie aproape dublu.** În plus, condițiile de lucru, echipamentul de protecție și toate activitățile de acordare a îngrijirilor, efectuare a curățeniei, etc, fac ca o persoană să nu reziste mai mult de 4-5 ore în zona roșie (zona de spitalizare a pacienților) și pot exista momente scurte de timp (5-10 minute) când în zona roșie nu este personal, subliniindu-se faptul că numai echiparea și dezechiparea durează aproximativ 10 minute, iar personalul iese din zona roșie epuizat fizic și psihic, deshidratat.

Spitalul Județean de Urgență Târgoviște a specificat faptul că, permanent s-au făcut delegări de personal din alte structuri ale spitalului în aceste secții, dar în același timp permanent apar infectări în rândul cadrelor medicale, ceea ce destabilizează numărul personalului pe fiecare tură și afectează calitatea îngrijirilor. În acest context general, cauzat de pandemia cu SARS-Cov2, conducerea spitalului s-a adaptat și a adoptat de fiecare dată o structură funcțională temporară, realizată relocării unor secții/compartimente, înființării unei structuri noi dedicate îngrijirii medicale a pacienților infectați cu virusul SARS-Cov2.

Ca urmare a verificărilor efectuate de către Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, s-a concluzionat faptul că, în cazul pacientului au fost respectate, cu excepții, de către personalul medical, protocoalele și procedurile specifice actului medical, iar Spitalul Județean de Urgență Târgoviște a acționat pentru suplimentarea personalului medical care deservește secția Pneumologie.

Față de deficiențele constatate de către Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, s-a impus unității sanitare să respecte procedurile și protocoalele privind îngrijirea și tratamentul pacienților suspecti/confirmați SARS-Cov2, să asigure, în permanență personal medical și auxiliar medical în concordanță cu numărul pacienților suspecti/confirmați SARS-Cov 2 internați; să pună la dispoziție procedura operațională privind îngrijirea și supravegherea pacienților suspecti/confirmați SARS-Cov2, să o respecte (în cazul în care acesta există), sau să o întocmească, să o implementeze și să o respecte, astfel încât zona roșie (destinată pacienților infectați/suspecti de infecție cu SARS-Cov2) să fie în permanență, supravegheată de personalul spitalului.

Concluzii desprinse din incidența cadrului legal în materie și din coroborarea tuturor informațiilor și documentelor primite de la autoritățile cărora ne-am adresat:

Având în vedere că dreptul la ocrotirea sănătății, precum și dreptul la viață, la integritate fizică și psihică sunt garantate constituțional (**art. 34 și art. 22 din Constituția României**) și trebuie asigurate efectiv de Statul Român, prin instituțiile sale, în condițiile legii, luând în considerare dispozițiile legale privind spitalele prevăzute de Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (Titlul VII), protocoalele și procedurile stabilite în privința coordonării și monitorizării activității de intervenție, în conformitate cu reglementările legale în vigoare, inclusiv protocoalele și procedurile în privința actului medical.

Luând în considerare și prevederile art. 166 din **Legea nr. 95/2006** privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările ulterioare potrivit căreia *"(1) Spitalul asigură condiții de investigații medicale, tratament, cazare, igienă, alimentație și de prevenire a infecțiilor nosocomiale, conform normelor aprobate prin ordin al ministrului sănătății. (2) Spitalul răspunde, în condițiile legii, pentru calitatea actului medical, pentru respectarea condițiilor de cazare, igienă, alimentație și de prevenire a infecțiilor nosocomiale, precum și pentru acoperirea prejudiciilor cauzate pacienților."*

Având în vedere obligațiile autorităților și instituțiilor publice de a stabili măsurile care se impun pentru asigurarea desfășurării optime a activității, cu respectarea regulilor de disciplină sanitară stabilite de autoritățile cu atribuții în domeniu,

Față de dispozițiile art. 2 din **Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018** privind aprobarea **Codului controlului intern managerial al entităților publice** potrivit căreia: *Conducătorul fiecărei entități publice dispune, ținând cont de particularitățile cadrului legal de organizare și de funcționare, precum și de standardele de control intern managerial, măsuri necesare pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial.*

Codul controlului intern managerial al entităților publice, la **Secțiunea 9 Standardul 9- Proceduri** prevede următoarele: **Subsecțiunea 1:9:1** *Conducerea entității publice asigură elaborarea procedurilor documentate într-un mod unitar pentru procesele majore sau activitățile semnificative desfășurate în cadrul entității și le aduce la cunoștință personalului implicat.* **Subsecțiunea 2:9:2** *Cerințe generale – extras - Conducerea entității publice se asigură că pentru procesele și activitățile, declarate procedurale, există o documentație adecvată și că operațiunile sunt consemnate în proceduri documentate.* **Subsecțiunea 2:9:7** *Conducerea entității publice se asigură că, pentru toate situațiile în care din cauza unor circumstanțe deosebite apar abateri față de politicile sau procedurile stabilite, se întocmesc documente adecvate, aprobate la un nivel corespunzător, înainte de efectuarea operațiunilor. Circumstanțele și modul de gestionare a situațiilor de abatere de la politicile și procedurile existente se analizează periodic, în vederea desprinderii unor concluzii de bună practică pentru viitor, ce urmează a fi formalizate.*

Față de faptul că, la nivelul unității sanitare nu este reglementată o procedură operațională privind îngrijirea și supravegherea pacienților suspecți/confirmați SARS-Cov2 (contrar dispozițiilor legale mai sus amintite), acesta nu a fost transmisă instituției noastre împreună cu celelalte documente de către Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, iar din discuțiile telefonice purtate cu doamna director de îngrijiri As. Nicolae Rodica a reieșit faptul că procedura nu există și nu a fost întocmită), **apreciem că se impune ca la nivelul Spitalului Județean de Urgență Târgoviște să se elaboreze procedura operațională privind îngrijirea și supravegherea pacienților suspecți/confirmați SARS-Cov2, implementarea și prelucrarea ulterior, cu întreg personal în vederea aplicării corespunzătoare.**

De asemenea, **apreciem că**, pentru respectarea dreptului la ocrotirea sănătății, respectiv dreptului la viață, la integritate fizică și psihică, pentru evitarea unor situații similare pe viitor, la

nivelul unității sanitare, se impune respectarea procedurilor și protocoalelor privind îngrijirea și tratamentul pacienților suspecți/confirmați SARS-Cov2 și luarea tuturor măsurilor necesare asigurării în permanență de personal medical și auxiliar medical ținându-se cont de numărul pacienților suspecți/confirmați SARS-Cov 2 internați.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României, art. 24 alin. (1) și (2) și din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată:

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Managerul Spitalului Județean de Urgență Târgoviște, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să dispună măsurile legale, pentru:

a) elaborarea procedurii operaționale privind îngrijirea și supravegherea pacienților suspecți/confirmați SARS-Cov2, implementarea și prelucrarea, ulterior, cu întreg personalul în vederea aplicării corespunzătoare;

b) organizarea unor sesiuni de instruire a personalului medical referitoare la procedurile și protocoalele privind îngrijirea și tratamentul pacienților suspecți/confirmați SARS-Cov2 și respectarea acestora de către întreg personalul medical;

c) asigurarea în permanență de personal medical și auxiliar medical ținându-se cont de numărul pacienților suspecți/confirmați SARS-Cov 2 internați, pentru asigurarea unei supravegheri corespunzătoare a pacienților.

2. Managerul Spitalului Județean de Urgență Târgoviște va informa Avocatul Poporului, prin Biroul teritorial Ploiești (cu sediul în municipiul Ploiești, B-dul Republicii, nr. 2-4, intrarea H, et. I, cam. 155, județul Prahova, tel./fax 0244593227, e-mail avpprahova@avp.ro), cu privire la însușirea Recomandării, precum și referitor la toate măsurile dispuse, anexând copii ale documentelor care susțin adresa de însușire.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București,

2021

